

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus, Divendres 3 de Setembre de 1897

Núm. 3.358

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3/50
En provincias trimestre. 7
Extranjer y Ultramar. 7
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

ÚNICA FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo **DOCTOR BIADA**, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clínica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reb en CONSULTA á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5. Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'l Correu.
Los demés dias á Barcelona, Claris, 44, cantonada á la Gran Via, de 11 á una y de 4 á 5.

SECCIÓ DOCTRINAL

Las Colonias

A Fransa comensan á regoneixer fins los periodichs conservadors los gravosas que son pera la República las conquistas colonials. D' ábim sens fons calificá fa poch dias *Le Temps* al Annam-Tonkin, una de las conquistas d' aquest sigle. La metropoli, deya, ha hagut de donarli cada any quan meos 25.000.000 de franchs, de vegadas fins 35. Ni ab axó ha conseguit nivellar los presuposits de la colonia: ha hagut de saldar sos déficits be ab crédits supletoris, com en 1889 y en 1891, bè garantint, com ha succehit en 1896, un empréstit de 80.000.000.

Devem ajudar, anyadeix *Le Temps*, no sols al Tonkin, sino també al Sudan, á l' isle Madagascar y á la Argelia, y desacreditem ab aquesta munio de subvencions la política colonial. Debades dihem al contribuyent que las colonias donarán més tart resultats brillants y la nació guanyará ab ellas prestigi y forsa: se'n riu d' aquesta xerrameca, veient que no hi ha una sola colonia que no carregui pesadament sobre las sevas espatllas.

¿Que diria *Le Temps* si vegés lo que aquí passa ab las colonias? Nosaltres tenim donada á favor de Cuba la garantia de la Nació, per empréstits quin capital nominal puja á 1.475.000.000 de pessetas, y últimament l' hem donada á favor de las islas Filipinas per un altre empréstit que avuy per avuy es sols de 100.000.000 de pessetas, pero que 'l Govern pot fer arribar fins á 200.

No s' témia, per xo, que cap Govern aquí ni á Fransa tracti de despendre's de cap de sas possessions. Volen tots, al contrari, aumentarles, tant qu' avuy mateix nosaltres suspirém perque se 'ns axampli la de la costa de *Rio de Oro* y se 'ns regonega terra endins uná extensa sona d' influencia. Lo contribuyent paga sense saber perque ni pera que paga y dexa que 'ls Govern obrin fins á costes de las seva ruhina. ¿Sab per ventura ahont son algunas de las nostras colonias? Encara que de moltes no 'n coneix la situació ni 'n reb' cap ventatje, las defensa si á defensarlas lo cridan, perque se li diu que constituhexen la integritat de la patria, ó pateix lo honor d' Espanya: si s' consent qu' altres les prenguin.

¿Ditzosa la Nació si may hagués tingut colonias; si en comptes d' aspirar á la conquista de pobles llunyans, s' hagués contentat ab la gloria de son descobriment y no hagués sentit més ambició que la d' unir los ab la metropoli ab los vincles de la amistad y del comer! Ni hauria perdut en població, ni hauria vist caure unas derrera las altres las florents industrias, ni hauria covat aquest esperit aventurer que 'ns fén poch menys qu' enemics del treball, ab lo que de

les colonias nos venia, era 'm pobres entremitg de rius d' or.

¡Felissos los americans que no cobdician colonias! Seria, en veritat, de sentir que s' consumés la anejió de las islas Haway als Estats Units. Tenim encara la esperansa de que no s' consumará, y continui si-guent América lo revers d' Europa.

Bibliografia

M. GUANYABENS. — *Alades poesies*. — Barcelona. — Tipografia «L' Avenç». — 1897.

Els de «L' Avenç» ens hant enllepolit tant am llurs publicacions que cada vegada qu' en surt un libronou el comprém, el llegim am gust i no ens-e sap greu d' aver-lo comprat. No més caldría dir que les «Alades» han surtit d' aquell *Cau* per sapiguer qu' es un libronou i ben presentat.

En Guanyabens es un de la colla modernista i en les seves poesies s' hi respira aqueix aire nou de les corrents d' aire, fuig de les formes pomposes i rebuscades, que tant afectats hi son quasi tots els poetes castellans, fuig d' aquella parauleria vuida de sentit que tant embafa, si s' expressa am senzillesa i espontaneitat. En Guanyabens sent i fa poesia per xó les «Alades» sont tendres i plenes de sentiment de fácil versificació i de triat llenguatge.

Es valent quand posa en boca de nois

«Som nuncis d' una gesta
que ja no pot trigá:
a dins de nostra testa
doem tot un demà.»

i quand descriu el pas del tren,

«Xiulets, fumera,
soroll creixent;
conjunt fantástic
en moviment.

Ja s' veu.... ja arriba....
ja passa lluny....
Com serp qu' empaitep,
xiulant s' esmuny.»

ja no s' pot dir més bé en menos paralles.

Sont molt boniques «L' avís», «El darrer glop», «La coixeta», «La remor de Segre», «La nit de Sant Joan», «Foc i neu», «Per la pineda», «Dos enterros», etc, però quand ens agrada més es quand s' inspira en el sentiment de la patria.

Végin-se aquestos fragments:

MELANGIA

Tot es com era abans: les flors, la llum del die,
els pobles i la gent, les ones i el cel blau...
Peró que ho miro trist desde que 'l cap romia
que tot aixó es esclau!

RETORN

Pero cap goig ignala á l' alegría
que 'ls omple avui á tots! Hi ha re tant bó
com el retorn ont se va neixre un die?...

Y no ens diu res aixó?

CRIT DE PATRIA

Si no minven els agravis
bregarém sense descanc:
bastará 'l recort dels avis
per fíns creixe com gegants
fora tirans!

i no podém menos de reproduhir tota sencera la titulada:

«LA RATLLA»

Pel mig d' una planura frescal i riallera
esmuny les seves aigues el Segre rondinant;
tot fent l' l' antiga ruta, traspassa la frontera,
una frontera borda. Com les que 'ls homes fan!
Ni serres la senyalen ni enemistat l' expliquen;
encá i enllá són unes costums tradicionals:
tant sols dugues banderes alguna volta indiquen
com se mutilen patries per arregar nacions.

A l' un cantó o a l' altre, dels meus ni un pas m' allunye,
ni llengue ni caracter m' hi semblen forasters;
o a l' un cantó i al altre soc dins de Catalunya,
la ratlla és en el mapa, pero en el cor no hi es.

40 poesies sont les «Alades», un cop s' han acabat
de llegir en el cor hi queda una tristot, la de que no n'
hi agi més, i per consol se tornen á llegir.

M. VENTURA

Reus, agost, '97.

ARTS Y LLETRAS

Balada

Mare de Deu dels pagesos,
moreneta d' ull bofó,
la mes bella y estimada
de la Masó.

Es la nina falaguera
que cantant ab veu del cor
broda recolzada als ferros
del seu balcó.

La festeja un ebanista
de la vila de Vallmoll,
y com ella es moreneta
y ayuant es ros.

Ja l' hi ha fet la caleixera
de caoba, y 'l tocado,
y un llit que sembla una gloria
de tant hermós.

Com l' envejan las pubilles
quan van á Festa Major,
quan passejan per las hortas
dels contorn.

Prou n' hi canten de corrandes
ab lo catalá mes doís,
los dissaptes fent aubades
los minyons.

Prou del Milá y del Raurell
la voltan ab professó,
cada diumenge á la tarde
li tiran flors.

Prou ne cantan d' alabánses,
de dolsas benediccions
devant d' aquella donzella
de la Masó.

Mes are viu retirada,
ja no canta al seu balcó,
l' agulla li cau dels dits,
del pit lo cor.

A la santa Magdalená
que hi ha dalt l' Altar major,
li va á ressar cada tarde
quant mor' el sol.

Qué li ha passat á la nina
que 's fon en sos desconsols?
que fa vida de mongeta,
y fins du dol?

Lo promés que l' estimava
una vesprada d' Agost
al tornar cantant y alegre
cap á Vellmoll,

un fadrí de Vilallonga
que d' ell vivia gelós,
l' esperá darrera un marge
y 'l deixá mort.

En un canyís lo portaren
al seu poble los minyons,
y demunt del llit de nuvis
fet ab tant goig.

entre mitj de quatre ciris
van extendrer lo seu cos,
sa pobre mare 'l vetllava
desfeta en plors.

Per aixó la moreneta
del poble de la Masó,
diuen que s' en farà monja
del Sagrat Cor.

ab la fè del primé amor,
al ayment que li diu:—Puja,
dalt del cel, estich tot sol.

FRANCESCH GRAS Y ELIAS.

Lo Cierro

Ja 'l tenim aquí.

Ja 'l reparteixen per Reus, introduhintse per pi-sets y escaletas, com qui diu *de mosca*; regalat per un apreciat colega local, als seus subscriptors, potser perquè 'n fessin paperinas.

¡Paperinas castellanias del *Cierro*, amichs de *La Renaixensa*!

Tot es hù, de vosaltres al *Cierro*. Vosaltres desterrats al Vendrell per mor d' en Morlesin y èll viatjant per Catalunya, pera castellanisar-la. ¡Y de franch, casi, de franch lo reparteixen, ¡ehi!, als subscriptors.

¡Lo *Cierro* s' ha fet donchs també *ganchet*. Aixís se contrarrestarà aquesta propaganda catalanista y 'ls partits gubernamentals *cultivarán* las inteligencias refractarias á la prosa castellana.

Es cert, que arriba aquí de la vetlla y las sevas noticias son tal volta un poquet rancias. ¡Pero bá, si 'l paper sol val més, homes de Deu!

Y ja ho crech si 'l paper val més; val més que tota la lletra menuda y 'ls ninots y 'ls figurins de *batas chinas*. ¡No está mal chiné éll!

Avuy la minyona del primer pis li ha socarrimat la pota y no 's podia estar á casa de pudor.—No 'n gasti més d' aquest paper, l' hi he dit, que se sent á *sorge*—Y ella, que tot cantant m' ensenya 'l figurin—¿Miris, veu? Un *vestido chiné*.

A las horas m' he escamat: ja som á terra 'ls catalanistas, las *batas de percal planchó* y 'l *vestido chiné* invadirán lo santuari de la familia: las donas ne 'n voldrán d' altre de Diari. ¡Ja podém plegar!

Mes avall, tot vigilant las barallas de la font, un municipal també tenia 'l *Cierro* desplegat. ¡Apa noy, fins té l' autoritat á son costat; ja no hi ha remey. Vaja, soterrats, soterrats les de *La Renaixensa*; lego no se 'n cantarà ni gall ni gallina dels diaris catalanistas; *Cierro* per aquí, *Cierro* per allá; desterrats y prohibicions pera la premsa catalana; aixó marxa á *pedir de boca*.

¡Quín ideal per un centralisador! Fer los diaris á Madrid y repartirlos á provincias y á Ultramar (a Ultramar ja s' acaba). Tots iguals, com á mollos de codonyat. Y després, que 'ns vinguessin també d' allí tota classe de productes y aliments per lo cós y per l' ànima. Aixó, per exemple, *Los suscritores del Eco de la Corte recibirán á domicilio con el periódico, el célebre chocolate con mojicones, de Doña Mariquita. Es un nuevo sacrificio que nos imponemos, etc. etc.*

Y que 's formés una empresa telefónica pera trucarlos desde Madrid, á l' hora que 'ns havém d' aixecar del llit, que havém de dinar y sopar y tornarsen á la nona. Y una altre que 'ns arreglés los rellotjes, també de Madrid estant y una casa central que vestís á igual; perque aixó sí, lo centralisme sortiria molt barato. Fins lo pá calentet nos podria vindre de la Cort, per correu. Pot ser aixís ens sortiria mes barato, també.

Y l' aigua, d' aquell bras de mar, del Manzanares, que aquí tenim molla seca.

Res, que si á tot aixó me pagan ademés la mesada, jo també m' feig centralista.

Y m' abono al *Cierro*, may sigui sino pera tindre molt de paper ab poch ralets.

UN DELS APUNTATS.

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del día 2 de Setembre de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroides	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m.	763	84		5.4	Nuvol	
3 t.	753	84				

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m.	Sol. 45	18	26	S.		0.6
3 t.	Sombra 33		29	N.	Jun Nin	0.7

Procedents de una de las derrerias desembarcadas de Cuba en los ports del Nort, arribaren ahir á aquesta ciutat quatre infelissos soldats malalts, los tres naturals d' aquesta ciutat y l' un fill de un poble de la provincia de Castellón.

Quantas personas tingueren ocasió de contemplar l' arribada dels quatre pobres joves, los vingueren las llágrimas als ulls al veurer l' estat d' abandono y de falta de salud en que venian. Particularment lo jove foraster arribá en un estat lamentable, mes propi pera cuydarse en un llit del hospital que pera efectuar una travesía marítima d' alguns dias en un mal camarot y pera incabirse després en un mal cotxe de tren sens aliments ni medicinas, abandonats á la caritat pública.

S' entristeix profundament nostra ànima al considerar que aquestos joves, com tants altres mils, marxaren bons y robustos de la península, se desteren plens de salud dels brassos dels seus pares pera tornar perduda la salut, cadavérics, moribunds ó esgarrats als brassos de sos mateixos pares, que á la alegría de la arribada dels seus fills uneixen l' inmensa tristesa de veurels á las portas de la mort, pròxims á despedirse per sempre d' ells.

Ab! si aquells valents de café signessen capassos d' albergar sentiments humans, quin remordiment mes terrible sentiriam al veure y tocar lo resultat de la seva nefasta obra. No 's devian creure ells que 'l posar en práctica 'ls seus entusiasmes fos una cosa ben diferenta de l' estar assegut en una taula de café ó en un recó de botiga, puig mentres ells se trovan avuy encara gosant de salud, los infelissos que anaren á combatre en aquelles llunyanas terres, van tornant are cent, are mil, tots malalts ó esguerrats, ó no tornarán ja més, puig sos cossos descansen sepultats allá en la manigua ó dessota las inquietas onas del mar.

Y no s' ha acabat encare aqueixa macàbrica professó á través del Océa, encare quedan allá cents mils joves. que poch á poch anirán tornant en lo mateix estat ó deixarán la seva existencia dessota aquell clima inclement ó ferits per las armas d' aquells insurgents.

Aumenta en la frontera catalana l' número de desertors espanyols y de minyons del pròxim reemplaç, que passen á Fransa pera eludir lo servey de las armas.

Hem tingut la satisfacció d' estrenyer la mà á nostre estimat amich y compatriota, lo celebrat escriptor en Francesch Grás y Elias, que 's troba desde ahir en nostra ciutat.

Accedint galant á nostra invitació, nos ha donat

una hermosa poesia que publiquem en altre lloch d' aquest número, y que estèm segurs saborejarán ab gran plaher nostres lectors, tant per sa gelanura de forma com per respirarse en ella l' esperit y l' ayre de nostra terra.

La societat coral «Euterpe», de Clavé, ha nombrat director al conegut compositor D. Celestino Sadurn.

Felicitem á la societat per l' acert en la elecció, y desitjem que 'l nou mestre tingui l' enteresa de desterrar dels programas certas composicions que altre importancia no tenen sino l' nom de l' autor.

Las empresas del teatro de Karkoff y del Imperial de Varsavia, han contractat pera l' pròxim hivern á la celebrada diva, nostra paisana Josephina Huguet, qui aquesta temporada serà la tercera que cantarà á Russia.

Felicitem á ditas empresas y als filarmònichs de Karkoff y de Varsavia, que tindrán ocasió de sentir á una de las privilegiadas artistas ab que conta avuy, entre sas eminencias, la ópera italiana.

Com va ferse publich al seu temps degut, tots los que volen ferse socis de la societat humorística «La Palma» ho poden efectuar sens cap dret d' entrada. Desde l' primer del pròxim Octubre quedarà abolida aqueixa garantia, y 'ls que vulgan ingressar en dita societat, deurán satister una cantitat com á cuota d' entrada.

Lo docte sacerdot y eminent escriptor Mossen Felíu Sardá y Salvany, integrista, ha sigut nombrat ecònomo de la parroquia de Sant Felíu de Sabadell.

La Comissió provincial de Tarragona en sessió del dia 30 del passat Agost, acordá prestar sa cooperació al Congrés Vitícola de Sant Sadurn de Noya.

Donat lo número de delegats que han assenyalat los pobles de la provincia de Barcelona y la valiosa adhesió de la de Tarragona, es d' esperar que 'ls travalls del anomenat Congrés serán de molta utilitat als interessos vitícolos del nostra país.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferentas especies, puja la cantitat de pessetas 921'21.

Ahir á la Plassa de Prim, un carreter, al anar á apartar una criatura de prop del carro, ensopégá ab tanta mala sort que aná á parar sota la roda del carro. Al caure, doná un fort crit de ¡xóco! als animals y aquets se pararen instantáneament, lliurantlo d' una mort segura, puig lo carro anava carregat d' atmella.

Trasladat lo carreter á la farmacia, resultá que no tenia mes que 'l consegüent espant, puig tornà á posarse en marxa sense que se sentís de rés.

Heus aquí 'ls cupos de soldats del actual reemplaç que corresponen á las zonas de Catalunya:

Girona	1.368
Mataró	1.344
Tarragona	1.166
Manresa	1.360
Vilafraanca	1.104
Lleyda	1.684
Barcelona, zona 59	766
Idem, zona 60	1.154

A Lucens, ahont l' estiu passat se celebraren Jochs Florals per iniciativa del celosissim patrici don Gayetà Huguet, s' ha vericat per segona vegada aquesta festa lo darrer diumenge, assistinthi com Mantenedor, lo llorajat poeta valenciá don Ramon Andreu Cabrelles.

Lo senyor inspector de mercats d' aquesta ciutat, D. Pere Rovire, ahir decomisá é inutilisá 15 ks. de peix per no reuir las condiciones necessarias de salubritat pera ser destinat al consum públich.

«Epítome de Higiene para el navegante»

PER D. Joan Rocamora Plana

No sabém casi qué dir, devant d' un llibre de la naturalesa del Sr. Rocamora, ex-metje de la Armada y autor famós de «Reus en el mar». Dita obra consta de 36 planas en octau y val 6 rals exemplar, pero ja sab lo lector que tot lo bó es car. No més llegint lo prólech, obra mestre de la llengua castellana, lo lector ja s' forma una idea de la suma importancia de l' obra, puig que 'n lo transcurs d' ella se parla molt y bé de la fuerza orgánica de circunfusa, de la

cercologia, de aplicata, de règimen y de acto y de funci6n encefàlica y altres cièncias no menos importants que enfront de ls quals nosaltres ens judiquem petits pera entendre.

Tota l'obra, com indica son títol, va dedicada à la higiene del navegant, y podèm assegurar, que practicant sos concells, no hi haurà ningú que en la mar ni en la terra se maregi ni pateixi cap enfermetat propia dels que solcan la mar. Més dirém: no es necessari practicar sos concells, basta portar lo libret á sobre y al sentirse atacat un per cualsevol dolencia, l'obra, llegeix allà hont se li presenti, y si al moment no li passa tot, ja pot dir que ha begut oli; aquell home no t'è remey. Nosaltres, trobantnos sufrint un fort maldeventre, hem llegit los següents párrafos y ens ha passat de repent:

«Las embarcaciones—diu—se proveen mas ó menos de buey, toro, carnero, cabrito, javalí, caballo, burro, cerdo, camello, lobo, zorra, conejo, liebre, nutria, preparaciones, chorizos, embutidos, residuos, queso, manteca, volátiles en cantidad mayor, moluscos y crustáceos.

»Alguién dice que à bordo practicase particular equitaci6n: nosotros opinamos que el navío sirve mas para un micro-velódromo, macro-gimnástico que para hipódromo ó para picadero.»

En fi, com diu lo seu autor, fa anys que no s' ha estampat una obra tant magistral.

Ah! tenim de fer constar, que dita obra se vende en los comercios que dicen anuncios.

C.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 1 de Septiembre de 1897.

Nataments

Cap.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Joseph Cors Guasch, 5 mesos, S. Libori 14.—Quiteria Grifoll Saludes, 57 anys, camí de Salou 11.

Ferrocarril econ6mic de Reus à Salou

Servoy de trens que regirà desde el dia 1 de Setembre de 1897.

SORTIDAS DE REUS.—Matí: 4'10, 6'44, 9'06.—Tarde: 12'35, 2'32, 3'48, 6'20.

SORTIDAS DE SALOU.—Matí: 4'56, 7'32, 10'46.—Tarde: 1'57, 3'12, 5'10.—Nit: 7'25.

Las horas se regirán per lo meridià de Madrid.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Sandali.
Sant de demà.—Sant aCándido.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: **JOAQUIM SOCIATS**
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona à las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64.82	Filipinas	96.50
Exterior	81.65	Aduanas	96.62
Amortizable		Cubas 1886	80.
Fransas	16.75	Cubas 1890	
Norts	21.80	Obs. 6 0/0 Fransa	
Exterior París	62.31	Obs. 3 0/0 »	
París	31.10	Londres	32.03

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los païssos.

BOLSI DE REUS

Cotisacions realitzadas en lo dia d' ahir à Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64.82	Fransas	16.75
Exterior	81.65	Cubas vellas	96.62
Colonial		Cubas novas	80.
Norts	21.80	Aduanas	
Obligacions Alt. »		Obs. 3 0/0 Fransas	
		Filipinas	
PARIS			
Exterior	62.31	Norts	
GIROS			
París	31.10	Londres	32.03

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Valluvi.

Londres	96 d/f.	00'00 diner	8 d/v.	00'00
París	8 d/v.	00'00	Marsella	00'00
VALORS LOCALS		DINER	PAPER.	OPER.

ACCIONS			
Gas Reusense	010	61 0	010
Industrial Harinera		350	0
Banch de Reus		600	0
Manufacturera de Algodon		500	0
C. Reusense de Tranvias		100	0
privilegiadas al 5 per cent.		415	

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 1

De Génova y esc. en 4 dias, v. «Sagunto», de 345 ts., ab bocoyos buyts, consignat à D. Antoni Mas.
De Sevilla y esc. en 14 dias, v. «Ibaizabal», de 615 ts., ab efectes, consignat à D. Marián Peres.
De Bilbao y esc. en 17 dias, v. «Cifuentes», de 446 ts., ab efectes, consignat als Srs. Fills de B. Lopez.
De Cete en un dia, v. «Correo de Cartagena», de 257 ts., ab bocoyos buyts, consignat als Srs. Viuda y Nebot de Pau Ferrer y Mary.
De Liverpool y esc. en 18 dias, v. «Tintoré», de 867 ts., ab efectes, consignat à D. Modest Fénch.
De Barcelona en un dia, llaut «Isabel», de 33 ts. en lastre, consignat à D. Joan Mallol.
De Barcelona en un dia, llaut «Enrique», de 34 ts., en lastre, consignat à D. Joan Mallol.

Despatxadas

Pera Mostaganem, v. francés «Foria», ab tránzit.
Pera Huelva y esc. v. «Itaizabal», ab bocoyos buyts.
Pera Génova y esc. v. «Sagunto», ab ví.
Pera Barcelona, v. «Cifuentes», ab tránzit.
Pera Liverpool y esc. v. «Tintoré», ab iv.

BARCOS A LA CARGA

Pera Bordeaux, Oporto, Helsingfors, Abo, Hangó, Borga, Lovisa, Kotha, Viborg, Fredriksham, Nistad, Raumó, Bjórneborg, Kristinestad, Vasa, Jakobstad, Gamla, Karleby, Uleaborg, San Petersburg y Reval, y pera Moskow, Warschau y Nischni Nowgorod, à flete corrido via San Petersburg, sortirà d' aquest port del 7 al 8 de Septiembre próxim lo vapor rus «Ariadne» que despatxan los senyors Boada germans.

Pera Génova y Liorna, sortirà lo 31 del actual lo vapor «Sagunto», que despatxa don Anton Más y March.

ANUNCI PARTICULARS

TRASLADO

La pasteleria y Confiteria

LA CONFIANZA

DE

C. XIPELL

S' ha trasladat desde la casa que ocupava en la plassa de Prim cantonada al Arrabal de Santa Anna, à la mateixa plassa de Prim número 7, à causa de las continuas exigencias del amo de la casa en que estava instalada.

En lo nou local, se proposa continuar servint à sos parroquians y al públich en general ab l' esmero que te acreditada la casa «LA CONFIANZA».

REUS.—Plassa de Prim, 7. —REUS.

TELEGRAMAS

Madrid 2.

Telegrafian de la Habana que 'l general en jefe, després d' haver acampat à Madruga, passà per Guala, ahont un grupo de rebeldes tirotejà sa escolta.

L' enemich fou dispersat.

Lo general Weyler diu que la insurrecci6n está molt quebrantada.

—S' han rebut noticias dels Estats Units relatives à la guerra de Cuba.

—Diuhén que avuy se reuneixen los rebeldes à Guaimarillo pera proceder à la elecci6n de «president».

Afegeixen que à Nova York se coneixerán prompte los resultats de la Assamblea.

—Tetegrafian de Gibraltar que las mareas han portat à la platja de Alhucemas lo barco «Rosita», que ja había sigut agafat per los moros lo dia 24.

Los rífennys han agafat à un mariner que resulta ser germà del capitá que caigné cautiu en lo abordatge del referit dia 24 d' agost.

—No s' comentan en los círculs polítichs noticias d' interés, donchs tan sols se parla de la aproximaci6n que s' pretent realisar entre conservadors y silvelistas.

Aquets últims diuhén que fracassarán cuents tra-

valls se fassin pera intentar lo, afegint que la soluci6n del problema polítich es difícil, pero que tampoch ho consideron irresoluble, donchs, afegeixen, lo Sr. Silvela té solucions pera tot.

Agregan, referintse sempre à la uni6n projectada, que son jefe farà molt bé en no entrar en componendas ab los conservadors, donchs no será tan inocent lo senyor Silvela en aceptar com gracia lo que pendrà per dret propi dintre poch temps.

Los conservadors comentant las manifestacions dels silvelistas y lo que han dit aquets dias los periódichs referents al particular, manifestan que tot lo que persegueixi la conciliaci6n y la concordia deu prescindir d' imposicions y exigencias y que tant los conservadors ortodoxos com los disidents han de donar probas de patriotisme pera solucionar la situaci6n.

Los liberals parlan poch, repetint tan sols que en cuant regresi la cort serán cridats al poder.

—Ha conferenciat ab lo president del Consell lo ministre d' Ultramar sobre la promulgaci6n del plan ja acabat de reformas pera Filipinas.

—Acordá lo Govern destacar lo canoner «Cuervo» pera la vigilancia del litoral rífenny desde Ceuta à las aguas francesas de Orán, ab objecte d' impedir los desmans dels piratas.

Lo «Cuervo» s' estacionará à Chafarinas.

—La prempsa de Nova York, Xicago y Washington continua sa campanya de difamaci6n contra las autoritats espanyolas, particularment «The Journal», que propala las especies més estúpidas y falsas que donarse pugui.

—Lo diari fusionista «El Globo» aconsella al Govern que en serio precaucions contra 'ls anarquistas.

Es necessari, afegeix, reprimir y prevenirse contra las assexansas d' aqueixas feras humanas que son l' escarni de la societat.

San Sebastián 2.

—A las 5 de la tarde rebrá lo duch de Tetuán al nou ministre dels Estats Units.

Ara sembla molt probable que no vingui de Madrid lo ministre de Gracia y Justicia à rellevar à son colega d' Estat prop de la reina; donchs lo duch de Tetuán ha fet saber que no te apremiant necessitat de las aguas de Cestona, y pot renunciar à la cura sens menoscabo de sa salut.

París 1.

Las maniestacions d' entusiasme en honor del president de la República se prolongaren en aquesta capital fins hora molt avansada.

En totas las poblacions de Fransa s' demostrá públicament lo regositj que ha causat entre 'ls francesos la aliansa pactada ab Russia.

A mitja nit y à la sortida del teatre de la Opera un número d' individuos se dirigia en forma de manifestaci6n al palau del Elíseo donant crits contra l' emperador Guillermy contra Alemanya.

La policia dispersá als manifestants, essent detingodas deu personas y resultant à consecuencia de la colíssi6n alguns contusos.

No ha ocorregut cap altre incident desagradable.

—Després del interrogatori à que han sigut sotmesos los dos individuos detinguts ab motiu del petart que explotá prop de la iglesia de la Magdalena, han sigut posats en llibertat per no resultar cap cárrech contra élls, apesar de la atm6sfera que s' havia creat en breus moments contra dits individuos aprop de sos antecedents y dels criminals intents que se 'ls hi atribuía.

—Telegrafian de Bombay que las autoritats ingleses han desplegat un vigor que ratilli en la crudeltat contra la prempsa indígena, per temor de que aquells periódichs excitin à sos connaturals à rebelarse contra 'ls inglesos.

La primera victima d' aquestas midas de rigor ha sigut lo director del «Modorita», tancat actualment en un calabosso par suposada propaganda en favor de la rebeli6n.

La major inquietat regna entre las autoritats y la numerosa colonia inglesa, ab motiu de la insurrecci6n y 'l temor de que s' extengui per tota la India.

Lo cólera sembla que aumenta à Bombáy y son dis- trictes, causant numerosas victimas.

París 2.

A Dover hi hagué una alarma grandíssima en un circo ambulante, durant la representaci6n.

Inesperadament una ráisaga de vent arrebatá l' entoldat de lona, arremolinantse la gent alocada per lo pánich.

Hi hagué alguns ferits.

GUIA DEL PASSATJER

SURVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona
 5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Villanova).
 12'11 t. mercancias, segunda y tercera.
 1'57 t. correo (per Villanova).

De Barcelona á Reus

525 m. (per Vilafranca).
 9'46 m. (per Villanova).
 15'8 t. per id.
 7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'02 t.—6'04 t.—7'36 n.

De Reus á Tarragona

8'30 m.—9'47 m.—2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'40 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Tarragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 8'30 m.
 De id. directe 10'30 t.
 De id. id. 1'30 t.
 De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7'30 t.
 De Madrid y Zaragoza 2'30 n.
 De Lleyda y Huesca 7'30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
 Pera id. á las 2'00 t.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.
 Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.
 Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.

Pera Madrid; Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9'00 m

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Als propietaris reusenses

Y AL PÚBLICH EN GENERAL

Quan una ciutat com Reus atravesa una crisi produhida per la falta de treball entenent los firmants que tots en general y cada qual en particular tenen la obligació de posar de sa part tots los medis de que pugui disposar pera conjurarla. Los firmants donchs, empresaris tots, y he ab reduhida esfera d'acció y práctichs en la edificació d'edificis, pera conjurar en lo que es fé, á son alcans la crisi perquè atravessan tots los oficis que intervernen en art de edificar y reparar edificis, no han titubejat ni un moment en presentar als senyors vehins de Reus las següets garantías á fi de que en sa vista se decideixen aquets á edificar ó reparar los edificis que tingan á be.

En las obras á jornal lo qui dels quatre dels firmants que estigui encarregat de la direcció de las mateixas, després de dirigir los treballs complirà son jornal d'oficial mestre de casas, no cobrant per las dos cosas más que '1 jornal de 17 rals.

Aceptará sens cap reparo los oficis que li indiqui lo propietari y en cas de que ell los tinga d'aportar, presentarà bons oficis mestre de casas, no cobrant més que '1 jornal del oficial ó sian 16 rals renunciand á favor del amo de la obra lo ral que per cada oficial venian fins ara percibint los empresaris en concepto de dret de ferramentas.

Compraran los materials ahont lo propietari los hi indiqui que pera la construcció se necessitin y en una paraula estarán á las ordres del propietari, que es lo qui paga en todas las obras á jornal.

En las obras que s'efectuhin á preu fet los firmants garantizan desde ara la solidés de la construcció y la bondat dels materials que emplearán en la mateixa y presentarán al públich Reusense la següet tarifa de preus de las unitats d'obra pera que aquest vegi la verdadera rebaixa en los citats preus de construcció y s'decideixin á edificar en son profit y conjuració de la crisi per la que atravesa la ciutat de Reus.

En las obras á preu fet los suscrits s'encarregarán, si així ho desitja lo propietari, de tot lo concernent á la edificació, cerrallería, fustería y demás articles fins deixar la obra á punt de ser habitada, ó com vulgarment se diu, á entrega de claus.

Los preus á preu fet son com segueix

METRES CUADRATS

	Plas.	Cts.
Mur de pedra de 45 centímetros d' espessor en barreja á.	6	15
id. de id. de id. id. en argamassa á	4	60
id. de id. de rajolas de 30 centímetros en barreja á.	6	08
id. de id. de id. id. en argamassa á.	5	25
id. de id. de id. de 15. id. en barreja á.	3	02
id. de id. de id. de id. id. en argamassa á.	2	62
Envà de cantell doblat.	1	33
id. de id. de tova de 1 1/4 á.	1	05
id. de id. de id. Comuna á.	0	70
Solera de tres gruixos en barreja á.	3	50
Teulada d'Empressari.	2	83
Trespol reboltons doblats aplanat y enrajolat ordinari á.	2	67
Esgrahons de 4 palmos 00, 80 centímetros sens escalonera.	1	84
Tetxo de Canyas lles (sense fusta) materials y má d'obra.	1	14
Lluits de Solera en argamassa.	0	50
id. de id. en barreja en obra.	0	50
id. de id. en argamassa en obra.	0	31
id. de id. en murs de pedra.	0	50
id. de guix en reboltons.	0	35
id. de id. en Envà de cantell.	0	20
Colocació y materials del Mosaich de Valencia.	1	75
id. de id. encrostat al foch.	1	25
id. de id. Baldosas del Hospitalet.	0	85
id. de id. Artificial.	0	75

NOTA.—Aquets preus se comprenen sols en edificacions de nova planta y dintre la localitat.

ALTRA.—En las reparacions hi haurá molt poca alteració en los preus segons los metres de cabuda y posició.

ALTRA.—Cornisas, comunas, cunyas, colocació de pedra picada, motlluras á preus molt reduhits.

Los firmants: *Joseph Magriá*, primer del Roser, núm. 13.—*Joan Rodríguez*, carrer Sant Francesch, núm. 48.—*Francisco Serra*, Arrabal baix de Jesús, número 49.—*Jaume Novell*, carrer Sant Celestino, número 32.

Biblioteca Regionalista

Llibrería Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall,	10 rals.
«Quadros», per Emili Vilanova,	2 "
«La Dida», per Joseph Feliu y Codina,	2 "
«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern	2 "
«Costums típicas», per id.	2 "
«Alcover», monografía, per id.	4 "
«Poesias», per Manel Marinello,	2 "
«Oda á Barcelona», per Jacinto Verdagué,	2 "
«Lo Pi de las tres brancas», per id.	2 "
«L' Aglenya», per Ramon Masferrer	4 "
«Croquis Pirenenchs», per J. Massó Torrents,	12 "
«La Fada», per id.	4 "
«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó,	2 "
«Anant pel mon», per Santiago Russinyol,	16 "
«Les Cróniques catalanes», per Gabriel Turell,	42 "
«Obres catalanes», per Joseph Ixart,	20 "
«Poesias», de Joan Maragall,	8 "
«Alades», per Emili Guanyabens,	8 "
«Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias	8 "
«Montlba», per Bosch de la Trinxeria,	12 "
«Quan jo era noy», per A. de Riquer,	20 "
«Música vella», per E. Doris y Bonaplata,	12 "
«Figura y paisatge», per Narcís Oller,	12 "
«Tascant per les Serres», per J. Pons y Mas-	12 "
saveny,	8 "
«Espectres», per Enrich Ibsen,	8 "
Obres dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regio-	
nal», á meytat de preu.	
«Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich More-	
ra, han sortit:	
«Sant Ramon»,	2 rals.
«Planys»,	2 "
«El Maçoudis», per Brunet y Bellet,	4 "

SECCIÓ CASTELLANA

«España tal cual es», per Valentí Almirall,	4 rals.
«Patria y Región», per Salvador Golpe.	12 "
«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y	2 "
Flaquer.	

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
 Además están á la venda diferentes obras de celebrats literats catalans, castellans y extranjeros.

Ví d'Ostras

DEL DR. SASTRE Y MARQUÉS

Los mes emineats metjes d'Espanya lo recomanan á sos malalts y convalescents pera la curació de las malaltias nerviosas, anemia y debilitat general. Se ven en casa del autor Hospital, 109, Barcelona y en todas las farmacias ben surtidas.
 Casa especial en la preparació de xarops medicinals dosimétrichs ab dictámen favorable de las Academias y periódichs de medicina.